

Vesipelastusharjoitus moniviranomaisyhteistyönä Heinolassa 2.8.2021

Matti Hammar

11/2021

TIIVISTELMÄ

Tekijä: Matti Hammar

Julkaisun nimi: Vesipelastusharjoitus moniviranomaisyhteistyönä Heinolassa 2.8.2021

Opinnäytetyön muoto: Toiminnallinen opinnäytetyö

Julkisuusaste: Julkinen

Ohjaaja: Jyrki Lounaskorpi

Tutkinto: Poliisi (AMK)

Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen opinnäytetyö. Tarkoituksena on kehittää viranomaisyhteistyötä Hämeen Poliisilaitoksen toiminta-alueella vesiliikennetehtävillä yhteisharjoituksen muodossa.

Opinnäytetyöni koostuu raportista ja produktista. Raportissa pureudutaan paikallisiin toimijoihin, haasteisiin ja harjoituksen suunnitteluun sekä toteutukseen. Harjoituksesta saatu palaute on myös avattu raporttiin. Produktina on harjoituksen suunnitelma, jota on mahdollista jatkossa hyödyntää ja käyttää pohjana erilaisten yhteistoimintaharjoitusten järjestämisessä.

Harjoitussuunnitelma jää Hämeen Poliisilaitoksen ja Päijät-Hämeen Pelastuslaitoksen käytettäväksi.

Sivumäärä: 30

Tarkastuskuukausi ja vuosi: 11/2021

Avainsanat: vesipelastus, viranomaisyhteistyö, simulaatio, yhteisharjoitus, henkilön etsintä.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	2
1.1 Aihe.....	2
1.2 Tavoite, tarkoitus ja tutkimusongelma.....	3
1.3 Opinnäytetyön aiheen rajaus ja rakenne.....	3
2 MENETELMÄNÄ TOIMINNALLINEN OPINNÄYTETYÖ.....	5
3 TIETOPERUSTA.....	6
3.1 Keskeisiä käsitteitä.....	6
3.2 Vesiliikenneonnettomuudet yleisesti.....	7
3.3 Henkilön etsintä.....	7
4 OPPIMINEN KÄYTÄNNÖN KAUTTA	8
5 HARJOITUSSUUNNITELMA.....	10
6 HARJOITUKSEN TOTEUTUS.....	10
7 ONGELMIEN HAVAITSEMINEEN JA KEHITYSEHDOTUKSET.....	12
7.1 Resurssit	12
7.2 Viestiliikenne	13
7.3 Yhteistyö	14
8 PALAUTE HARJOITUKSESTA	14
8.1 Poliisin palaute	14
8.2 Heinolan järvipelastajien palaute	15
8.3 Pelastuslaitoksen palaute.....	16
8.4 Palautteen yhteenveto.....	16
9 OMAA POHDINTAA JA ITSEARVIOINTIA.....	17
LÄHTEET.....	21

1 JOHDANTO

1.1 Aihe

Syksyllä 2020 aloin miettimään aihetta opinnäytetyölleni ja tarkoituksena jollain tavalla yhdistää aiempaa harrastukseni kautta saamaa kokemustani. Olen toiminut vuodesta 2002 alkaen eri sopimuspalokunnissa hälytysosastoissa ja sitä kautta tullut näkemys tehdä opinnäytetyö hyödyntäen kontakteja oli itsestäänselvyys. Käytännönläheisyys oli ensimmäinen ajatus aihetta valittaessa ja näin koin toiminnallisen opinnäytetyön ainoana vaihtoehtona. Työharjoitteluni alkumetreillä näin hyödyllisenä Hämeen poliisilaitoksen resurssien mahdollisen käyttämisen opinnäytetyössäni ja näin alkoi muodostumaan ajatus järjestää alueella yhteistoimintaharjoitus. Ajatuksena oli miettiä kokonaisuus, jossa olosuhteet tuovat harjoitukseen osallistuville jotain uutta ja kehittäväää. Oman kokemukseni kautta näinkin haasteellisena ympäristönä itsellenikin vesistöissä toimimisen. Asuinpaikkakunnassani Heinolassa kulkee vesiliikennettä kasvavin määrin, johtuen Kimolan kanavan valmistumisen myötä mahdollisuudesta liikkua Kymijoen puolelta Kouvolasta suureen Päijänteen vesistöön aina Jyväskylään asti. Vesillä liikkuminen tuo aina omat haasteet ja rajoitteet toiminnalle. Vedestä pelastamiseen liittykin monta erilaista tekijää ja lähtökohtaisesti pelastustoiminnan johto on aina pelastusviranomaisilla. Poliisin rooli näillä tehtävillä on määritetty aina tapauskohtaisesti. Nyt oli kuitenkin ajatuksena saada johtovastuun kautta muutettua roolitusta.

Olen osallistunut vuosien saatossa lukuisiin yhteistoimintaharjoituksiin pelastuslaitosten kautta, mutta kertaakaan ei poliisin toimintaa tai resursseja ole hyödynnetty harjoituksissa. Mielestäni oli hyvä tilaisuus saada tästä omasta harjoituksestani jotain merkittävää hyötyä kokonaisuuden kannalta itselleni sekä viranomaisten väliselle merkittävälle yhteistyölle. Tiedostin jo ennen harjoituksen suunnittelemista, että haasteita tulee varmuudella eteen. Itselleni koin oppimisenkin kautta tärkeäksi kohdata haasteet ja näin ollen opinnäytetyön prosessin kautta mahdollisesti kehittää asioita parempaan suuntaan, jotta haasteita voitaisiin minimoida käytännön tasolla.

Loppujen lopuksi varasin aiheen helmikuussa 2021, kun kävin Hämeen poliisilaitoksen liikennepoliisisektorin johtajan ylikomisario Jouni Takalan kanssa keskustelua henkilöstön mahdollisuudesta osallistua harjoitukseen. Samalla tiedustelin Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen Heinolan pelastusaseaman palomestari Jari Vornasen kantaa harjoituksen järjestämiseen ja näin ollen eri viranomaisien suostumuksella lähdin harjoitusta valmistelemaan. Otin yhteyttä myös Heinolan Järvipelastajien päällikköön Sami Salomaahan, joka innostui heti mahdollisuudesta tehdä ensimmäistä kertaa yhdessä poliisin kanssa harjoitusta. Riskinä aiheen valitsemisen myötä oli valtakunnallinen koronatilanne. Oli mahdollista, ettei yhteisharjoitusta voidakaan järjestää kokoontumisrajoitusten takia.

Hyötynä itselleni tästä harjoituksesta olisi tietysti tuoda esiin kiinnostus parantaa viranomaisten välistä yhteistyötä, sekä toimia harjoituksen johtajana vastaten järjestelyistä itse. Hyvänä opetuksena oli myös nähdä konkreettisesti poliisin liikennesektorin toimintaa venepartiossa.

1.2 Tavoite, tarkoitus ja tutkimusongelma

Tavoitteenani oli suunnitella ja toteuttaa laadukas harjoitus, joka palvelisi alueen viranomaisia tulevaisuuden varalta, sekä antaisi itselleni ja osallistuville tahoille kokemuksen kautta tullutta oppia. Lähtökohtaisesti osana tavoitetta oli järjestää harjoitukselle realistiset olosuhteet sekä resurssit paikan päälle, jotka vastaisivat tilanteen mukaista hälytysvastetta. Hälytysvasteella tarkoitan hätäkeskuksen määrittelemää hälytettävien yksiköiden listaa, minkä hätäkeskuspäivystäjä saatujen ensitietojen perusteella tehtävälle hälyttää.

Toisena tavoitteenani oli saada kokemusta harjoituksen johtajana toimimisesta. Johtajana ja suunnittelijana on huomioitava pakolliset järjesteltävät asiat ennen toteutusta, sekä harjoituksen aikana vastata käytännön turvallisuudesta sekä aikataulutuksesta. Laadukkaasti toteutettu harjoitussuunnitelma antaa sopivan perehdytyksen osallistujille sekä toimii koko harjoitustapahtuman raameina toiminnan suhteen. Kokemus tämänkaltaisesta harjoituksen johtamisesta tuo varmasti itselleni itsetuottamusta sekä näkemystä kokonaisuudesta, jolla voi olla tulevaisuudessa merkitystä työssäni. Harjoitukseen osallistuvien osalta myös yhteistyön kehittäminen on omalta osaltani tärkeää.

Tarkoituksena oli simuloida vesiliikenneonnettomuus ja siihen liittyvät toimenpiteet kohteessa. Merkittävänä osana harjoituksessa oli saada poliisin osallistuville resursseille enemmän toimintavastuuta ja näin ollen järjestin tehtäväksi kahden onnettomuudessa osallisena olleen henkilön etsinnän asumattomasta saaresta. Tämän lisätehtävän ajatuksena oli harjoituksen aikana nähdä, miten johdostuu pelastustoiminnasta muuttuu poliisille johdettavaksi.

Opinnäytetyössäni ei ollut varsinaisesti tutkimusongelmaa, mutta jo ennen harjoitusta muodostui viestiliikenteeseen liittyvä ongelma. Oli tiedossa, että harjoitukseen osallistuvat Heinolan järvipelastajien veneyksiköt eivät saa omilla Virve-laitteillaan välttämättä yhteyttä poliisin veneyksikköihin, koska heillä ei ole yhteiseen toimintaan suunniteltua puheryhmää. Tässäkin tapauksessa oli selkeästi havaittavissa konkreettinen hyöty järjestää tämä harjoitus, jotta voitaisiin toimia yhdessä tulevaisuudessa vastaavilla hälytystehtävillä ja kommunikoida eri viranomaisten välillä.

1.3 Opinnäytetyön aiheen rajaus ja rakenne.

Opinnäytetyöni on rakenteeltaan jaettu kahteen osaan. Produktini on harjoituksen suunnitelma, jossa teoriassa harjoituksen rakenne sekä ohjeistus vastaavalla järjestettäväksi jatkossa Hämeen

Poliisilaitoksen sekä Päijät-Hämeen Pelastuslaitoksen alueella. Suunnitelmassa on huomioitu alueen toimijat sekä hankittu paikallisen teollisuusyrityksen alueelta harjoitukselle sopiva rantautumis- ja johtopaikka. Harjoitussuunnitelman tarkoitus ei ole tuoda kokonaisuudessaan esiin itse simuloitun onnettomuuden kokonaiskulkua eikä toimenpiteitä, koska tilanteen hahmottaminen ja toiminnan realistisuus vaatii autenttisen lähtökohdan oppimisen kannalta.

Ennen harjoitusta ollessani yhteydessä poliisin, pelastuslaitoksen ja järvipelastajien kanssa sovittiin käytettävissä olevat resurssit ja suunnitelma päivittyi lopulliseen muotoonsa kesäkuussa 2021. Itselläni ei ollut mahdollisuutta johtaa harjoitusta nuoremman konstaapelin virassa työaikana, enkä myöskään ollut pelastuslaitoksen palveluksessa kyseisenä ajankohtana. Olin käytännön tasolla siiviilin roolissa hyödyntäen kontaktejani ja uskonkin, että viran puolesta harjoituksen järjestäjänä yhteydenpito ja resurssien organisointi ennen harjoitusta olisi ollut mutkattomampaa.

Itselläni ei ole kokemusta poliisin RPAS-toiminnasta, joten työssäni käsittelen teorian osalta tätä aihetta päällisin puolin avaten peruskäsitteitä. Tästä aiheesta on aiemmin tehty opinnäytetyö, joten en koe aiheen tarkemman esittelyn olevan merkityksellistä omassa työssäni. Venepoliisin toiminta ei työssäni näy teorian osuudessa, vaikkakin tämä resurssi harjoituksessa on mukana toiminnassa. Olisin työharjoittelun aikana halunnut mukaan venepoliisin matkaan, mutta aikataulutuksien vuoksi tätä mahdollisuutta ei tullut. Venepoliisin toiminnasta on tehty myös aiemmin hyviä ja kattavia opinnäytetöitä.

Harjoituksen suunnittelussa yhteydenpito järvipelastajien Heinolan osaston päällikön Sami Salomaan kanssa oli hyödyllistä ja säännöllistä. Salomaan kokemus ja tieto alueen vesistöistä auttoi minua käytännön suunnittelussa merkittävästi. Harjoituspaikan valintaan vaikuttivat Salomaan kokemukset vesialueen liikennemääristä sekä haasteellisuudesta pelastustoiminnan kannalta. Pelastuksen ja poliisin kannalta oli tärkeää saada harjoitukselle autenttinen, sekä uusi paikka missä aiemmin ei olla toimittu. Valitsin harjoituksen paikaksi Heinolan itäiseltä Konniveden alueelta pinta-alaltaan suuren asumattoman saaren, jonne mantereelta on näköyhteys. Itselleni harjoituksen johtajana oli tärkeää pitää kohteeseen näköyhteys sekä suunnitella alueelle saapuvien yksiköiden ajo-reitti ja kokoontumispaikka.

Yksiköiden kokoontumispaikka, joka harjoituksessa nimettiin evakuointipaikaksi sijaintinsa perusteella, on Heinolassa toimivan Stora Enso-yhtiön tehdasalueella rannassa. Otin kesäkuun alussa yhteyttä tehtaan turvallisuuspäällikköön, joka myönsi luvan järjestää harjoituksen tehdasalueella. Tässä vaiheessa oli tiedettävä paikalle maantietä pitkin saapuvien yksiköiden määrä, jotta tehtaan pääportilla päivystävä vartija on ajan tasalla.

Harjoituksessa tarkoituksella halusin rajata käytännön toimintaa palvelemaan parhaiten ensisijaisesti poliisia sekä osallistuvia pelastuksen sekä järvipelastajien toimijoita. Jätin ensihoidon tästä

syystä ulos aktiivisesta toiminnasta, ettei harjoituksen pääpaino siirry evakuoinnin ja ensiavun järjestämiseen. Harjoituksessa näin ollen kohdehenkilöiden terveydentila ei vaadi kiireellistä hoitoa.

2 MENETELMÄNÄ TOIMINNALLINEN OPINNÄYTETYÖ

Toiminnallisen opinnäytetyön tarkoitus on tyypillisesti käytännön toiminnan ohjeistamista, opastamista, toiminnan järjestämistä tai järjeistämistä omalla alalla. Toiminnallisen opinnäytetyön tuloksena voi syntyä ohje, opas tai järjestetty tapahtuma ja kohderyhmän mukaan toteutustavaksi voidaan valita esimerkiksi kirja, kansio, opas tai internetiin ladattava sisältö. Ammattikorkeakoulun toiminnallisessa opinnäytetyössä tulisi käytännön toteutuksen yhdistyä raportointiin tutkimusviestinnän keinoin. (Vilka & Airaksinen 2003, 9.)

Päämäärä on osoittaa ammatillista kypsyttä ja perehtyneisyyttä aiheeseen. Aiheella voi olla itselteni vaikutusta tulevaan työelämään ja suuntautumiseen alalla. Osaamisen näyttäminen toiminnallisena opinnäytetyönä antaa mahdollisuuden toteuttaa työ käytännön kautta. Yleensä pyritään ratkaisemaan jokin ongelma, jonka jälkeen dokumentoidaan koko prosessi, analysoidaan eri vaiheita sekä pyritään kehittämään alan käytäntöjä. Analysointiin yksi merkittävä työkalu on palautteen kerääminen ja sitä kautta oppiminen sekä kehittäminen. Työllä on monesti tarkoituksena toimia kehittävänä hankkeena, joskus suoraan tilaustyönä. Koko prosessia on tarkoitus reflektoida alusta loppuun.

Raportissa kuvaillaan käytännön osion tekemiäni valintoja. Valintoja tulisi vertailla teoriapohjaan ja ammattikirjallisuuteen. Kirjallisen osan rooli käydään alkuvaiheessa läpi oman ohjaajan kanssa. Kirjallinen tuotos voi palvella eri osapuolia jopa paremmin kuin käytännöllinen osuus. Kirjallinen osuus kattaa käytännön tasolla koko opinnäytetyön eri vaiheet alusta loppuun.

Toiminnallisessa opinnäytetyössä suunnittelu on aloitettava varhaisessa vaiheessa. Suunnitteluun kuuluu aikataulutuksen lisäksi resurssien mitoitus, toteutus ja raportointi. Omalla kohdallani palautteen merkitys tulee olemaan myös suuri ja näin ollen oman onnistumisen arviointi kulkee käsi kädessä toteutuksen kanssa.

Toiminnallista opinnäytetyötä on syytä myös rajata sisällöllisesti sekä myös kohderyhmän osalta kenelle tuote on suunnattu. Kohderyhmän täsmällinen osoittaminen on tärkeää, koska se määrittää sisällön ja sen rajauksen. Lisäksi kohderyhmän rajaus mahdollistaa opinnäytetyön pysymisen sille annettussa laajuudessa. (Vilka & Airaksinen, 2004.) Omalla kohdallani tulee mietittäväksi, että onko eri viranomaisia palveleva harjoitus vaativuudeltaan ammattikorkeakoulun opintoihin sopiva? Aiheessani teorian määrä ei välttämättä yhdisty isommassa mittakaavassa käytännön tasolla. Työn

määrä tosin ei näy kirjallisessa osuudessani koko laajuudessaan ja näin ollen itsekkin oman työn arviointi on haasteellista.

Toiminnallinen opinnäytetyö on tosin mielestäni hyvä malli, millä ammattikorkeakoulun opiskelija pystyy valmistumisen jälkeen hyödyntämään perehtyneisyyttään ja osaamistaan työelämässä ja erikoistumaan valitsemaalleen alalle. Itselleni on tärkeää hyödyntää aiempaa kokemustani ja kontakteja, joista toivon tulevaisuuden työssänikin olevan hyötyä.

3 TIETOPERUSTA

3.1 Keskeisiä käsitteitä

RPAS

RPAS (Remotely Piloted Aircraft System) tarkoittaa kansankielellä kauko-ohjattua ilma-alusta eli käytännön termeillä: drone tai lennokki.

Poliisi on lyhyessä ajassa noussut Suomen suurimmaksi miehittämättömän ilmailun toimijaorganisaatioksi. Poliisi käyttää miehittämättömiä ilma-alusjärjestelmiä hyödyksi kaikessa toiminnassaan, ja ne ovat poliisille arjen työväline monen muun perinteisemmän teknologian joukossa. Käytön tavoitteena on ensisijaisesti tukea ja korvata ihmisen tekemää työtä. Miehittämättömillä ilma-alusjärjestelmillä lisätään poliisin työn tuottavuutta, parannetaan sen laatua ja edistetään työturvallisuutta. Jokaisessa poliisilaitoksessa on ilma-aluskalustoa ja riittävä määrä koulutuksen saaneita poliiseja. (Poliisi.fi)

Traficom in julkaisemassa esityksessä vuodelta 2019 mainitaan, että RPAS:n tehtävät poliisissa on pääosin dokumentointia, kadonneen etsintää, tarkastustehtäviä ja sen lisäksi hyvin vaativaa erityistoimintaa. Useampia kadonneita henkilöitä on löydetty sekä elävänä, että menehtyneenä.

RPAS-Operaattori

Poliisin sisäisen RPAS-koulutuksen käynyt poliisihenkilö, jolla on lupa toimia kauko-ohjattavan ilma-aluksen päällikkönä poliisin päivittäistoiminnassa. RPAS operaattori on vastuussa lennon turvallisuudesta sekä lainmukaisuudesta.

Järvipelastajat

Järvipelastajat kuuluvat paikalliseen järvi- tai meripelastusyhdistykseen. Yhdistykset ovat Suomen meripelastusseuran alaisia ja toiminta perustuu vapaaehtoistyöhön. Päätehtävä on auttaa merihätään joutuneita rannikolla tai sisävesillä. (Meripelastusseura)

Heinolan järvipelastajien pelastusveneet päivystävät 24 tuntia vuorokaudessa avovesikautena. Miehistö koostuu vapaaehtoisista, jotka eivät saa palkkaa tekemästään työstä. Jäsenmaksut ja lahjoitukset ovat suurin yksittäinen tulonlähde toiminnan rahoittamiseksi.

3.2 Vesiliikenneonnettomuudet yleisesti

Vesiliikenneonnettomuudella tarkoitetaan vesialueella vesikulkuneuvon varustuksesta, käytöstä tai toiminnasta seurannutta tapahtumaa, mikä on aiheuttanut joko henkilö-, omaisuus- tai ympäristövahingon ja aiheuttanut pelastustoimelle tehtävän.

Vesiliikenneonnettomuuksien tilastoinnista Suomessa vastaa liikenne- ja viestintävirasto eli Traficom. Tilastoinnissa on tietolähteinä Poliisin, Rajavartiolaitoksen ja Traficomien aineistot. Tietoja tuottaa myös järvi- ja meripelastusseurat, jotka ovat vapaaehtoisjärjestöjä. Traficomien tilastoista selviää, että Suomessa vuonna 2020 tapahtui 2204 vesiliikenneonnettomuutta, joista sisävesialueilla 782 onnettomuutta.

Päijät-Hämeessä Heinolan sisävesialueella vesiliikenne on kasvanut merkittävästi viimeisen vuoden aikana. Vesiliikenteen määrästä ei ole saatavilla virallista tilastoa, mutta paikallisen järvipelastusseuran puheenjohtajan Sami Salomaan kanssa käydyn keskustelun perusteella järvipelastajat ovat todenneet tehtävien määrän kasvun. Osa järvipelastajille tulleista tehtävistä ei välity pelastustoimelle tai poliisille, koska onnettomuus voi olla tekninen vika tai kiinnijääminen karikkoon. Vesiliikenteen kasvulle Salomaa näkee kaksi merkittävää syytä. Ensimmäinen on Kimolan kanavan avautuminen veneilijöille vuonna 2020 ja koronan aiheuttama kotimaan matkailu. Kimolan kanavan myötä on avautunut uusi veneilyreitti Päijänteeltä ja jopa Pielavedeltä, aina 400 km päästä, Kouvolaan.

3.3 Henkilön etsintä

Harjoituksessani yhtenä pääteemana on onnettomuudessa kadonneiden henkilöiden etsintä. Suomessa kadonneen henkilön etsintä kuuluu poliisille ja on näin ollen määritelty poliisilaissakin. Poliisilain ensimmäisen luvun 1 § mukaan, jos henkilö on joutunut onnettomuuden uhriksi tai on perusteltua syytä olettaa henkilön kadonneen, poliisin on aloitettava toimenpiteet henkilön löytämiseksi.

Poliisilain 6 luvun 1 § mukaan poliisin on kadonneen henkilön löytämiseksi toimitettava poliisitutkinta, jos muusta erityisestä syystä tai ilmoituksen perusteella se on tarpeen. Poliisitutkinta on muuta poliisin toimittavaksi laissa säädettyä tutkintaa kuin rikoksen johdosta toimitettava esitutkinta. Poliisitutkinnan toimittamisessa noudatetaan tutkinnan laadun edellyttämällä tavalla soveltuvin osin esitutkintalain säännöksiä

Harjoituksen etsinnässä on käytettävissä useita vapaaehtoisten toimijoiden veneyksiköitä sekä henkilöstöä. Suunnitelman mukaisestikin paikalla olleiden poliisien tulisi hyödyntää laajamittaiseman etsinnän aikana kaikkia paikalla olevia resursseja kadonneiden henkilöiden löytymiseksi isokoisesta metsittyneestä saaresta tai vesialueesta. Vapaaehtoistoiminnasta mainitaan poliisilain 9 luvun 4 §, että poliisi voi käyttää vapaaehtoisjärjestöjä apunaan etsintätehtävissä sekä muissa sellaisissa avustustehtävissä, joihin ei sisälly merkittävää julkisen vallan käyttöä. Päätöksen vapaaehtoisjärjestön käyttämisestä etsintätehtävässä tekee etsintää johtava poliisimies ja muussa avustustehtävässä päällystöön kuuluva poliisimies.

4 OPPIMINEN KÄYTÄNNÖN KAUTTA

Harjoitukseen osallistuvilla organisaatioilla työskentelyn malli on hyvin käytännön läheinen. Yksiköt osallistuvat pääsääntöisesti hälytystoimintaan ja tietyt aiemmin opitut rutiinit tuovat varmuutta ja sujuvuutta toimintaan. Kun lähdin pohtimaan tapaa järjestää harjoitus, simuloitun hälytystehtävän järjestäminen oli käytännössä itsestään selvää. Simulaatio tarkoittaa opetustapaa, jossa jäljitellään todellisia työtilanteita tuettuna käsikirjoituksella.

Yhteistoiminnallisissa simulaatioissa oppiminen tapahtuu toimintayhteisöissä, joissa sosiaalinen kanssakäyminen on se perusprosessi, minkä yhteydessä oppiminen tapahtuu. Simuloitu oppimistilanne on mahdollisimman turvallinen, koska tiedossa olevat riskit on huomioitu harjoituksen suunnittelussa. Todellisessa tilanteessa turvallisuus edellyttää, että opittu malli auttaa turvallisten toimintamallien valintaa. (Holveranta, K., Laatikainen, T. & Törrönen, R. 2009. s. 8.) Turvallisuus on lähtökohtaisesti omassa opinnäytetyössänsäkin kaiken perusta. Osallistuvat organisaatiot toimivat yhteiskunnassa turvallisuutta parantavina, ennaltaehkäisevinä sekä puuttuvina tahoina, joten omassa simuloitussa mallissa ohjeistus käytännön tasolla vain varmistaa turvallisen työskentelyn.

Kaikella harjoittelulla sekä oppimisella tulee olla tavoitteita. Omassa harjoituksessani toin tavoitteet esiin harjoitussuunnitelmassa, joten eri osallistujat tutustuvat ennalta niihin ja näin voidaan puhua jo harjoitukseen orientoitumisesta. Kalalahti toteaa julkaisussaan simulaatioiden opetuskäytöstä, että esimerkiksi orientaatiovaiheen puutteellinen tavoitteenasettelu vaikeuttaa palautevaiheen toteutta-

mista, ja puutteellinen orientaatio simulaatioharjoituksessa käytettäviin välineisiin voi aiheuttaa ongelmia harjoituksen skenaarion sujuvuuteen. Orientaatiovaiheen hyvä ilmapiiri puolestaan vaikuttaa palautevaiheen sujuvuuteen. (2016, s.22.) Palautteen merkitys harjoitukselle on suuri. Aiemmat kokemukseni harjoituksista simuloituissa tilanteissa pelastuslaitoksen osalta ovat olleet osin huonoja. Harjoitukset on suoritettu rutiininomaisesti ja myöhemmin tilanteita ei olla analysoitu millään tavalla. Nykyaikainen käsitys harjoituksista on varmasti muovautunut tutkimusten ja kokemusten perusteella. Simuloituun harjoitukseen liittyviä osa-alueita on huomioitu ja eroteltu selvyysdenkin vuoksi.

Harjoittelemiseen simuloituissa ympäristöissä liittyy termi ”oppimisen transfer”. Tätä termiä Salakari on avannut verkkomateriaalissaan simulaattoriopetuksen pedagogisesta mallista. (2005, 30.) Aiidossa ympäristössä harjoitteleminen osoittaa oppimisen siirtovaikutusta, eli miten aiemmin opitut asiat voidaan hyödyntää käytännössä. Harjoituksen toteutuksessa on huomioitavaa myös ajallinen kesto. Salakarin mukaan oppimisen kannalta on olemassa aina optimimäärä harjoittelua, jonka jälkeen saatava hyöty pienenee. Omassa harjoituksessani aikatauluttamisen määrittely toi raamit toiminnalle ja näin ollen oppimisellekin. Harjoituksessa on saavutettava tiettyjä ennalta määrättyjä tavoitteita, mutta liiallisella pitkittämisellä väsytetään osallistujia ja näin ollen hyöty osallistujille olisi olematon.

Simulaatioon liittyy olennaisena osana myös skenaario eli käsikirjoitus. Kuten Salakari toteaa julkaisussaan, että skenaario ilmaisee tapahtumien kulun ja sen tulee tarjota oppijalle riittävästi tietoa toiminnan perustaksi. Oppijalla tulisi olla käsitys siitä, että miten hänen tekemänsä toimenpiteet vaikuttavat järjestelmässä. Tapahtumien kulku saattaa koostua useasta oppimistapahtumasta. Skenaariossa luodaan myös toiminnan osaamisvaatimukset. (Salakari, 2005, 106–107.)

Kaiken kaikkiaan simulaatio-oppimisen etuja on runsaasti. Helveranta, Laatikainen ja Törrönen mainitsivat julkaisussaan erityisesti turvallisen oppimisen, vaarallisten tilanteiden harjoittelun riskit minimoimalla ja motivaation säilyminen sekä paraneminen. Omien taustojen pohjalta näen vaarallisten tilanteiden harjoittelun olevan tavanomaista eri viranomaisten toimintamallit tuntien. Sivullisille vaarallisten tilanteiden harjoittelu saattaa näyttäytyä vaaralliselta ja turhalta riskin otolta. Harjoituksen järjestäjän onkin mielestäni nähtävä kokonaisuus ulkopuolisen henkilön näkökulmasta ja näin ollen eri turvallisuutta vaarantavien tekijöiden huomioiminen olisi mahdollista.

Palautekeskustelu on järjestettävä mahdollisimman pian harjoituksen jälkeen, koska kaikki aidon ympäristön ominaisuudet eivät välttämättä toteudu. Tärkeintä on verrata simuloitun ja aidon tilanteen eroja ja yhtäläisyyksiä sekä tuoda simulaatiossa opitut asiat aidoissa tilanteissa tapahtuviin osa-alueihin. Palaute voi tuntua osallistujille turhalta tai mitättömältä aktiivisen toiminnan jälkeen, mutta reflektoinninkin kannalta omaa toimintaa on hyvä käydä ajatuksen tasolla läpi suorituksen jälkeen.

5 HARJOITUSSUUNNITELMA

Opinnäytetyössäni produktina on harjoitussuunnitelma. Oman kokemuksen perusteella suunnitelman laatiminen oli itseäni työllistävin vaihe koko projektin aikana. Ennen suunnitelmaa on oltava tiedossa lähtökohdat harjoitukselle. Suunnitelman tekeminen kaiken kaikkiaan vei aikaa kolme kuukautta, kunnes kesäkuussa suunnitelma oli valmis lähetettäväksi osallistujille.

Harjoitussuunnitelma toimii koko käytännön toteutuksen tukena ja oppaana. Suunnitelmasta voidaan tarvittaessa poiketa harjoituksen johtajan päätöksellä. Lähetettyäni suunnitelman osallistujille, ilmoitin vielä, että ainoa suunnitelmasta poikkeava asia voi olla aikataulun liukuma.

Sisältöön huomioitavia seikkoja oli antaa raamit toiminnalle ja tätä kautta luoda aito simuloitu hälytystehtävä. Jos suunnitelman antamista tiedoista olisi poikettu käytännön tasolla, olisi ollut perusteltu keskeyttää tai muokata johtamisen kautta harjoituksen kulkua. Osana suunnitelmaa oli myös resurssointi ja näin ollen sovituista osallistuvista tahoista ei tullut poikkeamia. Tosin eri viranomaisien päivittäinen lähtövalmius muille tehtäville oli huomioitu suunnitelmassakin.

Harjoituksen käsikirjoitus oli rakennettava alkutietojen perusteella. En tarkoituksella tehnyt seikka-peräistä suunnitelmaa, koska osallistujien simuloitulle harjoitukselle piti jättää oman harkinnanvaraista toimintaa ja päätöksentekoa. Päätöksenteolla johtamisen tasolla onkin erittäin suuri rooli ja tämä osa-alue oli harjoituksen yksi pääteemoista.

Harjoitussuunnitelman laatimiseen käytin omaa kokemustani isommista pelastusalan harjoituksista ja lopulta olin erittäin tyytyväinen lopulliseen suunnitelmaan, josta osallistujatkin antoivat positiivista palautetta. Suunnitelma on alueellamme ensimmäinen lajiaan ja näin ollen jatkossa sen jalostaminen ja kehittäminen tulee ottaa huomioon.

6 HARJOITUKSEN TOTEUTUS

Harjoituspäivänä sääolosuhteet olivat suotuisat. Ennen harjoitusta otin yhteyttä vielä järvipelastajiin sekä poliisin yksiköihin, jotka olivat paikalle saapumassa. Ilmoitin myös poliisin kenttäjohtajalla harjoituksesta, jotta tieto alueella tapahtuvasta toiminnasta ja resurssien käytöstä välittyisi eteenpäin. Lähdin itse pelastuslaitoksen yksiköllä kohteeseen kokoontumis- ja evakuointipaikalle. Paikalle saapui myös poliisin partio RPAS-valmiudella.

Vesiteitse paikalle saapui harjoituksen kohteena oleva moottorivene, joka ohjeistettiin kohdepaikkaan läheisen Rautsaaren kallioiseen rantaan karille ajaneeksi. Moottoriveneen kyydissä olleet

kaksi henkilöä lähtivät kohdepaikasta maastoon eri suuntiin. Evakuointipaikalla esivalmistelut olivat valmiit, joten harjoitussuunnitelman mukaisesti harjoitus oli mahdollista aloittaa.

Harjoituksen johtajana sekä hätäkeskuspäivystäjänä ilmoitin vesiliikenneonnettomuudesta ennalta sovitussa puheryhmässä. Käytössä oli myös varalla VHF-radiot, joita oli eri yksiköissä sekä saarella kadonneilla henkilöillä. Annoin hälytyksen vasteella, joka todellisuudessa vastaisi tilannetta. Kohteeseen hälytettiin pelastuslaitokselta päivystävä palomestari, kaksi sammutusyksikköä, pelastuslaitoksen vene sekä järvipelastajien vene. Ensihoidolle muodostuisi tilanteessa myös tehtävä, mutta harjoituksessa ensihoidon yksikkö oli 30 minuutin päässä kohteesta.

Ensimmäisenä matkalle kohteeseen lähti järvipelastajien veneyksikkö, joka oli noin 10 minuutin päässä kohdepaikasta. Tieto heidän sijainnistaan tuli nopeasti pelastustoimintaa johtavalle palomestarille. Palomestari lähti johtoyksiköllä kohti kohdetta. Pelastuslaitoksen vene ei lähtenyt liikkeelle, koska toinen sammutusyksikkö oli päällekkäisellä tehtävällä ja näin ollen kohteeseen lähti yksi sammutusyksikkö pintapelastusvalmiudella.

Järvipelastajien veneyksikkö saavutti kohdeveneeseen 9 minuuttia hälytyksen vastaanottamisesta. Samaan aikaan järvipelastajilla oli toinen pienempi vene kahden henkilön miehityksellä matkalla kohteeseen. Isommassa veneyksikössä järvipelastajia oli neljä henkilöä. Kohteesta ilmoitettiin pelastustoiminnan johtajalla alkutiedot, jonka mukaan veneessä on loukkaantunut kuljettaja, ja joku olisi mahdollisesti lähtenyt läheiseen saareen pakoon. Alkutietojen perusteella pelastustoiminnan johtaja odotti täsmentävää tietoa loukkaantumisesta sekä mahdollisesta kadonneesta henkilöstä.

Järvipelastajat aloittivat moottoriveneen kuljettajan tilan arviointia ja ensiapua, jotta hänet voidaan siirtää evakuointipaikalle läheiseen rantaan. Loukkaantunut kuljettaja pystyi täsmentämään tietoa, että kaksi hänen kaveriaan olisi mennyt sinne saareen karkuun paniikissa. Tässä vaiheessa alueella liikkunut poliisin venepartio ilmoittautui mukaan tehtävälle. Venepartion mukana oli poliisin vesijetti yhdellä miehellä. Poliisin saapuessa kohteeseen akuutti pelastustoiminta oli suoritettu ja poliisin venepartion johtaja ilmoitti pelastustoiminnan johtajalle johtovastuun siirtymisestä poliisille kadonneiden henkilöiden etsinnässä.

Järvipelastajilla oli mahdollista pyytää paikalle Kouvolan Järvipelastajien puolelta lähistöllä ollut pienempi veneyksikkö, jossa mukana vapaaehtoisen etsintäpalvelun käytössä oleva etsintäkoira ja ohjaaja. Tilannetta johtanut vanhempi konstaapeli Ikonen hyväksyi koiran saapumisen kohteeseen auttamaan etsinnöissä. Ensimmäisenä kohteessa olevat veneyksiköt lähtivät kiertämään saarta samalla tähystäen myös vesistöä. Ikonen tilasi paikalle RPAS-valmiudella olevan partion, joka olikin lyhyen matkan päässä saatavilla. RPAS-partion ylikonstaapeli Vainioranta aloitti kohteessa lentämisen miehittämättömällä ilma-aluksella käyttäen apuna lämpökameraa.

Etsinnän aikana viestiliikenne viranomaisten välillä oli selkeää ja loogista. Ainoa ongelma tuli liittyen Kouvolan Järvipelastajien etsintävenepartioon. Heillä ei ollut Virve-radiota, joten poliisin venepartiosta annettiin etsinnän ajaksi ylimääräinen radiopuhelin. Todellisessa tilanteessa puheryhmien käyttö olisi haastavaa vapaaehtoisen kanssa, koska vapaaehtoisilla järvipelastajilla ei löydy Virve-radioista tarvittavia yhteistoimintaan soveltuvia puheryhmiä.

Henkilöiden etsintä saaresta kesti kokonaisuudessaan 55 minuuttia. Ensimmäinen kohdehenkilö löytyi 20 minuuttia etsinnän aloituksesta vapaaehtoisen etsintäkoiran toimesta rannalta. Henkilö saatiin evakuoitua evakuointipaikalle pikaisesti. Tämän jälkeen kaikki resurssit keskittyivät etsimään toista kadonnutta henkilöä. Ainoa tieto henkilön sijainnista oli, että on mahdollisesti liikkunut eri suuntaan kuin jo löydetty ensimmäinen kohdehenkilö. Itse harjoituksen johtajana näin pitkään jatkuneen etsinnän takia aiheelliseksi antaa harjoituksen hätäkeskuspäivystäjänä yksiköille tietoa, että kateissa oleva kohdehenkilö on soittanut matkapuhelimestaan hätäkeskukseen ja ilmoittanut olevansa eksyksissä saaresta. Kohdehenkilö kertoi olevansa saaren länsipuolella. Harjoituksen yksiköt kuittasivat tämän tiedon ja lähtivät kohdentamaan etsintöjä lännen puoleiselle alueelle.

Poliisin RPAS-kopteri kuvasi tiheästi lämpökameralla aluetta, mutta olosuhteiden takia henkilön havaitseminen kohteesta oli käytännössä mahdotonta. Tavallista videokuvausta käyttäen oli mahdollista matalalla lentäen tarkentaa rantaviivaa ja havainnoida liikettä. Etsintäkoira ja ohjaaja kulkivat veneen kyydissä rantaa pitkin, kunnes koira onnistui merkkamaan haukkumalla toisen kadonneen henkilön kivikkoisesta rannasta. Henkilö kuljetettiin evakuointipaikalle, jolloin harjoituksen johtajana ilmoitin harjoituksen päättyneeksi aikataulun mukaisesti. Kaikki harjoitukseen osallistuneet pyydettiin evakuointipaikalle rantautumaan loppukeskustelua ja palautetta varten.

7 ONGELMIEN HAVAITSEMINEN JA KEHITYSEHDOTUKSET

7.1 Resurssit

Harjoituksen tarkoituksena ei ollut lähtökohtaisesti etsiä ongelmia yhteistoiminnassa vaan keskittyä yhteistoimintaan varsinkin poliisin kanssa. Nykypäivänä haasteena on saada poliisilta tarvittava määrä resursseja osallistumaan harjoituksiin. Omassa harjoituksessani poliisin puolelta osallistui liikennepoliisisektorin sekä valvonta- ja hälytyssektorin resursseja. Ilmoitin ajoissa toukokuussa 2021 Lahden poliisilaitoksen sektoreiden esimiehille ja työvuorosuunnitteluun tulevasta harjoituksesta. Näin oli mahdollista saada työvuorolistaan erikseen merkittynä osallistuvat poliisimiehet.

Pelastuslaitoksella resurssien kohdentaminen harjoitukseen oli myös suhteellisen haastavaa. Heinolassa oli säilytettävä yhden minuutin lähtövalmius hälytystehtäville ja työvuorossa oleva pelastusyksikkö jäi asemavalmiuteen muiden osallistuessa harjoitukseen. Pelastustoiminnan johtajana toiminut päivystävä palomestari oli koko harjoituksen aikana hälytettävissä muualle, joten varasuunnitelmana oli johtovastuun siirtymisestä pelastuksen kohteessa olevan yksikön esimiehelle. Pelastuslaitoksen kalustoa oli harjoitukseen saatavilla hyvin ja harjoituksen johtajana viestivälineetkin olivat käytettävissä pelastuslaitokselta.

Heinolan järvipelastajien resurssit olivat odotuksiin nähden runsaammat. Paikalle pääsi myös paikallisen osaston kanssa yhteistyössä oleva Kouvolan järvipelastajien vene sekä etsintäkoira. Järvipelastajilla on harjoitukseen soveltuvaa venekalustoa tarpeeksi sekä kokemusta vesiliikennetehtävistä. Ilman järvipelastajia harjoitus olisikin suurella todennäköisyydellä jäänyt toteutumatta tai kesken.

7.2 Viestiliikenne

Harjoituksen alusta asti kävi ilmi selvästi johtovastuu ja roolien jakaminen. Pelastustoiminnan johtaja pysyi koko ajan kartalla tapahtumista ensimmäisenä kohteeseen saapuneen järvipelastajien veneyksikön tiedustellessa. Yksiköt ilmoittivat pelastustoiminnan johtajalle kohteeseen saapumisesta sekä havainnoista kohteessa. Tässäkin vaiheessa on todettava, että suurin osa harjoitukseen osallistuvista toimii vapaaehtoisena eri tehtävissä ja viestiliikenne sujui ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Pelastustoiminnan johtaja ei tarkoituksella ollut näköyhteydessä kohteeseen, joten tietojen viestiliikenteellä on erittäin suuri merkitys kokonaiskuvan saamiseksi. Järvipelastajien hälytyskäytössä oleva veneyksikkö, joka ensimmäisenä saavutti kohteen, paikantui myös pelastuksen karttaohjelmaan. Näin ollen pelastustoiminnan johtaja pystyi paikantamaan kohteen kartalta sekä opastamaan tarvittaessa muita yksiköitä.

Kun kohteesta tuli tietoa, että kohdeveneestä olisi joku lähtenyt metsään karkuun niin pelastustoiminnan johtaja pyysi vahvistamaan tietoa. Lähistöllä liikkunut poliisivenepartio kuuli viestiliikennettä ja siinä vaiheessa, kun tieto kadonneesta henkilöstä tuli, liittyi poliisivene mukaan tehtävälle. Samanaikaisesti kohdeveneestä evakuoitu lievästi loukkaantunut kuljettaja siirrettiin evakuointipaikalle. Pelastustoiminnan johtaja ilmoittikin tässä vaiheessa, että aktiiviset pelastustoimet on suoritettu ja johtovastuu siirtyy poliisille. Tiedon kuittasi heti vanhempi konstaapeli Ikonen, joka toimi poliisiveneen kuljettajana. Ikonen ilmoitti kohteessa oleville yksiköille selkeästi toimintaohjeet ja jakoi veneet kiertämään saarta järjestelmällisesti. Ikonen pyysi paikalle myös lähistöllä olleen RPAS-valmiudella olevan poliisipartion, jota johti ylikonstaapeli Vainioranta. Vainioranta ilmoitti saavuttuaan kohteeseen varaavan ilmatilan miehittämättömälle kopterille, jolla voidaan suorittaa etsintää

ilmasta käsin. Eri viranomaiset ilmoittivat sujuvasti aina sijaintiaan sekä havaintoja. Tiedot otettiin aina vastaan ja kuitattiin oikeaoppisesti.

Haasteena viestiliikenteessä todettiin olevan viranomaisverkkoon kuuluvien radiopuhelimien puute osalla järvipelastajia. Myös maakunnan raja Päijät-Hämeen ja Kymenlaakson välillä aiheuttaa sekaannusta puuttuvien puheryhmien sekä eri hätäkeskusten takia. Kouvolasta tulevat järvipelastajat eivät saa yhteyttä radiopuhelimillaan Päijät-Hämeen puolelle ja näin ollen ovat ainoastaan matkapuhelimien kautta tavoitettavissa. Tätä ongelmaa olisi tarkoitus ratkaista viimeistään vuoden 2022 alussa.

7.3 Yhteistyö

Eri viranomaiset ja vapaaehtoiset hoitivat tilannetta alusta asti sujuvasti sekä ammattimaisesti. Kadonneiden henkilöiden etsinnässä apuna käytetty miehittämätön ilma-alus eli RPAS oli hyvä saada mukaan toimintaan ja nähdä laitteen hyötyjä ja huonojakin puolia. Tämän harjoituksen myötä heräsikin ajatus, että tarvittaessa pelastustoiminnan johtajan on mahdollista tiedustella poliisilta vapaana olevaa RPAS-partiota tai esimerkiksi venepartiota kesällä paikalle riippuen sijainnista. Harjoituksen jälkeen käydyn keskustelunkin johtopäätöksenä todettiin alueen resurssien olevan niukkoja toisinaan avun saamiseksi.

Osallistujien yhteisenä toiveena olikin, että tulevaisuudessa vastaavan kaltaisia harjoituksia järjestettäisiin ja jaetaan paremmin tietoa alueen muuttuvista riskeistä ja tilanteista. Ongelmana tulee olemaan yhteydenpito eri viranomaisten välillä, koska harjoituksia suunnitellaan omilla tahoillaan mahdollisuuksien mukaisesti ja hallinnolliset eroavaisuudet tuovat hidasteita suunnittelutyölle. Järvipelastajien Salomaa toivoikin, että olisi joku henkilö vastaamassa poliisin taholla yhteydenottoihin, jolloin harjoituksen suunnittelu onnistuisi vuorovaikutteisesti ja kaikkia osapuolia palvellen.

8 PALAUTE HARJOITUKSESTA

8.1 Poliisin palaute

Harjoitukseen osallistuneiden Hämeen poliisilaitoksen partioiden osalta ensimmäinen palaute harjoituksen jälkeen käydyn keskustelun perusteella oli hyvin antoisa. Kokenut poliisivenettä ohjannut vanhempi konstaapeli Vesa Ikonen näki tarpeellisena järjestää jatkossakin yhteistoimintaharjoituksia alueella. Tässä harjoituksessa arkisena maanantai iltana sää oli poutainen ja lämmin. Ikonen mainitsikin olosuhteiden olleen jopa liian hyvät, koska pimeys ja vesisade olisivat tuoneen haasteita toiminnan kannalta.

Haasteena nähtiin myös viestiliikenne. Tässä tilanteessa radioliikenne hoitui mallikkaasti vaikkakin poliisilta lainattiin yksi Virve-radio etsinnän ajaksi. Viestiliikenteessä tullaan kohtaamaan haasteita liittyen erilaisiin puheryhmien käyttöön. Pelastuslaitoksen, poliisin ja ensihoidon välinen viestiliikenne on totutusti hoidettu sovituilla puheryhmillä, mutta esimerkiksi järvipelastajilla ei ole tietoa puheryhmistä, joita poliisin kanssa voidaan käyttää.

Ylikonstaapeli Petri Vainioranta saapui paikalle partioautolla RPAS-valmiudella. Vainioranta antoi paikalla harjoituksen jälkeen palautetta henkilön etsintään liittyvistä haasteista lämpökameran käytöstä. Harjoituksen kohteena ollut Rautsaari on täysin metsittynyt ja maastoltaan epätasainen. Näin ollen lämpimällä ilmalla lämpökameralla ihmisen paikantaminen ylhäältä käsin on erittäin haastavaa. Vainioranta mainitsi palautteessaan, että hyvin johdetussa etsinnässähän laitetaan "oikea resurssi oikeaan tehtävään" eli tässä tapauksessa RPAS:n vahvuudet olivat järvellä ja mahdollisilla metsäaukeilla tai harvemmassa metsässä (mäntymetsä tms.). Koirille oli hyvä jättää koskematon maasto eikä laittaa muita etsintään osallistuvia henkilöitä maastoon, jos ei ole välttämättömyyttä.

Ilmailun rajoitusalue tuli alueelle varattua Vainiorannan toimesta. Tämä estää (teoriassa) muut sivulliset, jotka lentäisivät mielenkiinnosta alueella katselemassa mitä siellä tapahtuu. Vainioranta kertoi samalla harjoitukseen osallistuville, että viranomaisen johtamalla tehtävillä myös RPAS-toiminta tulee olla johdettua eikä kuka tahansa voi lentää "omalla päätöksellä, kun mulla on tämä drone". Huomioitavaa on, että jos joku sivullinen tai muu vapaaehtoinen toimija lentää viranomais-tehtävällä RPAS:ia, tulee huomioida myös vastuukysymykset, jos jotain sattuu. Tämä on lähinnä tilannetta johtavan viranomaisen hyvä pitää mielessä kuin jakaa lupia. Lähinnä että voiko luvanmyöntäjä varmistua siitä, että luvan kysyjällä on tilanteeseen vaadittava riittävä koulutus ja kokemus. Lähtökohtaisesti poliisijohtoisilla tehtävillä Vainioranta käyttäisi itse poliisihenkilöstöä, jotka ovat suorittaneet asianmukaiset kurssit ja tasokokeet.

8.2 Heinolan järvipelastajien palaute

Järvipelastajat osallistuivat harjoitukseen hyvillä resursseilla. Paikalle saapui kolme venettä, joista yksi kuljetti Kouvolan pelastuskoirat ry:n etsintäkoiraa ja ohjaajaa. Koiran ohjaajalta saatu palaute oli hyvää ja kadonneiden henkilöiden löytäminen tässä harjoituksessa palkitsi koiraa sekä ohjaajaa hyvästä työstä. Pelastuskoiria ei olla aiemmin käytetty Päijät-Hämeen alueella tämänkaltaisessa toiminnassa ja näin ollen tulevaisuudessa on tämäkin vapaaehtoinen tärkeä taho käytettävissä tarpeen vaatiessa. Järvipelastajien päällikkö Salomaa oli erittäin tyytyväinen harjoitukseen ja erityis-mainintana tulikin kiitosten osoitus paikalle saapuneille poliisin resursseille, koska aiemmin tällaista mahdollisuutta ei ole ollut. Järvipelastajien hoitamien vesiliikennetehtävien perusteella saatujen kokemusten mukaan Heinolan seudulle olisikin tarvetta saada säännöllisempää poliisin valvontaa.

Alueen vesiliikenne on kasvanut merkittävästi ja kokemattomuus veneenkuljettajilla näkyy tehtävämäärissä. Pelko myös, että alueella tapahtuu, suurempi vesiliikenneonnettomuus on olemassa riskiteilylaivojenkin osalta.

Salomaalla oli toiveena saada tulevaisuudessa parempaa viestiliikennekalustoa heidän veneisiinsä, jotta yhteydenpito eri viranomaisiin olisi ylipäätään mahdollista. Paikalla olleiden poliisien mielestä tilanne on myös erikoinen, että yhteydenpitoa varten poliisiveneestä oli annettava toisen konstaapelin radiopuhelin etsintää suorittavalle vapaaehtoisten veneelle.

8.3 Pelastuslaitoksen palaute

Päijät-Hämeen Pelastuslaitokselta harjoitukseen osallistuvien rooli oli näennäisesti pienempi muihin osallistujiin verrattuna. Tilannetta alussa johtanut palomestari Petteri Lehtinen kertoi harjoituksen olleen haasteellinen epäselvän tilanteen takia. Lehtisen mielestä poliisin osallistuminen harjoitukseen oli tärkeää ja opettavaista. Usein harjoitukset tapahtuvat pelastuslaitoksen ja järvipelastajien kesken ensihoito mukaan lukien. Tällä kertaa oli saatavilla kokemuksia poliisin toiminnasta ja johtovastuun siirtymisestä henkilöiden etsinnässä poliisille.

Loppujen lopuksi pelastuslaitoksen puolesta harjoituksia toivotaan lisää tulevaisuudessa ja yhteistyön lisäämistä poliisin kanssa. Lehtinen toteaa, että pelastusalalla tiedetään liian vähän poliisin toiminnasta erilaisissa tilanteissa ja kuten henkilön etsintään liittyen RPAS-toiminnan käytöstä.

Heinolan sopimuspalokunnan osallistujilta tuli harjoituksen jälkeen kiitosta selkeästä harjoitussuunnitelmasta, jota oli varsin helppo seurata ja ymmärtää. Sopimuspalokunta on osallistunut vuosien saatossa lukuisiin yhteisharjoituksiin alueella ja koskaan suunnitelmaa ei ole ollut ajoissa esillä ja esitiedot ovat olleet puutteelliset.

8.4 Palautteen yhteenveto

Harjoituksen järjestäjänä ja opinnäytetyön tekijänä olen erittäin kiitollinen varsinkin poliisin puolesta saamastani palautteesta. Tosin venepoliisin henkilöstön palautetta en kirjallisessa muodossa saanut, mutta jälkikäteen käytyjen keskustelujen perusteella tarve on ollut suuri järjestää jotain vastaavaa ja veneellekin lisää käyttömahdollisuuksia vesiliikenteen valvonnan lisäksi.

Heinolan järvipelastajat osallistuvat mielellään yhteisiin harjoituksiin ja tästäkin harjoituksesta heidän kauttansa saamani palaute on tärkeää huomioiden kyseisen tahon suuri merkitys alueen vesistön ja vesiliikenteen tuntemuksessa. Järvipelastajat pystyvät vuorovaikutuksessa poliisin kanssa jakamaan jatkossakin tärkeitä havaintoja ja riskikohteita nimenomaan Heinolan alueella, jossa venepoliisin näkyvyys on kuitenkin rajallista.

Pelastuslaitoksen palomestarin palaute oli myös hyvää ja johtamisen kautta tullut palaute tuo eri näkökulman harjoituksen toteutukselle. Käytännön tasolla toimivat resurssit havaitsevat asioita eri tavalla kuin tilannetta johtava henkilö.

Palautteiden perusteella voi todeta harjoituksen olleen tarpeellinen, kehittävä ja monipuolinen. Viranomaisten väliseen yhteistyöhön liittyvät haasteet tulivat konkreettisesti esille, ja niiden eteen on mahdollista jatkossa kohdistaa toimenpiteitäkin mahdollisuuksien mukaan.

9 OMAA POHDINTAA JA ITSEARVIOINTIA

Opinnäytetyöni on tarkoitus palvella työelämää. Harjoitukseni on alueella mahdollisesti tapahtuva onnettomuus, mikä on suunnitteluvaiheessa todettu hyvin mahdolliseksi tapahtuvaksi varsinkin ke-säisin. Eri viranomaisten välinen yhteistyö on ollut toisinaan haasteellista johtuen osittain tietämät-tömyydestäkin eri aloja kohtaan. Omalta osaltani koen tärkeäksi keinoksi parantaakseni yhteistyötä järjestää käytännön harjoitteita pelkästään teorian sijasta. Viranomaisten suunnalta tuli suunnittelu-vaiheessa paljon positiivisia ajatuksia kehittää yhteistyötä ja harjoituksen jälkeen saadun palautteen pohjalta myös tarve tuli esille.

Työni luotettavuutta voidaan arvioida tiedostamalla alueelliset riskit sekä käytettävissä olevat re-surssit. Lähdin alun perin harjoitusta suunniteltaessa laskemaan hätäkeskuksen kautta annettavan hälytysvasteen resursseja. Osittain epämääräisillä ilmoittajan antamilla tiedoilla hätäkeskuspäivys-täjä hälyttää kohteeseen lähimmät tarkoituksenmukaisimmat yksiköt. Usein onnettomuustilanteet ovat ulkopuoliselle ilmoittajalle järkyttäviä ja sekavia. Luotettavuuden osalta mietinkin todenmukai-suutta ja tarkoituksellisuutta onnistumista peilaten. Jos harjoitussuunnitelmaan olisi kirjannut kohde-paikan erityisen tarkasti sekä ilmoittanut kadonneiden henkilöiden sijainnista, ei harjoitus olisi pal-vellut osallistujia ja osa toiminnasta olisi jäänyt kokonaan pois. Oman harjoituksen hälytysvaste oli siis realistinen suhteessa resursseihin. Hälytysvasteet olen oppinut ajan myötä pelastuslaitoksen kautta osallistuessani toimintaan. Näin ollen toteutustapaa voidaan pitää luotettavana ja tarkoituk-senmukaisena. Osallistuvien yksiköiden saapumisajat kohteeseen oli mietitty myös sijaintien suh-teen sekä tapahtumapaikka vesiliikenteen määrän mukaisesti. Harjoitusalueita ei rajattu tai eris-tetty, mikä toi osaltaan myös autenttisuutta osallistujille.

Itse arvioisin harjoituksen kokonaisuudessaan onnistuneen suunnitelman mukaisesti. Toisaalta olo-suhteet sään puolesta antoivat liian hyvän kuvan toiminnan sujumisesta ja organisoinnista etsinnän osalta. Resurssien käyttö harjoituksessa oli järkevää ja oikein kohdennettua. Liian kunnianhimoisella harjoituksen suunnittelulla resurssien ylimitoittaminen antaisi epärealistisen kuvan käytännön

hälytystehtävien hoitoon. Harjoituksen päätyttyä olikin rakentavaa keskustella eri viranomaisten toiminnasta ja yhteistyön kehittämistä tulevaisuutta varten. Varsinkin haja-asutusalueilla vähäisten resurssien johdosta yhteistyön merkitys korostuu jo tänä päivänä, saati tulevaisuudessa, kun vapaaehtoistenkin määrä on laskussa.

Palautteiden perusteella havaitsin kiinnostusta yhteistoimintaharjoituksia kohtaan. Poliisin osalta näin toki haasteellisena saada osallistujia paikalle. Lähetin harjoitussuunnitelman eri tahoille sekä ilmoitin tapahtumasta paikallisella tasolla eri toimijoille. Mielelläni olisin ottanut harjoituksen johtoryhmään lisää tarkkailijoita, jotka olisivat oman kokemuksen perusteella voineet arvioida osaamista eri kohdissa harjoitusta. RPAS-toiminnassa mukana olevien eri viranomaisten edustajia olisin myös halunnut paikalle jakamaan omia kokemuksiaan, koska paikalla ollut toimintaan osallistunut henkilöstö keskittyi omaan tekemiseen ja suoritukseen. Näin ollen tapahtumien aikana tapahtuva arviointi olisi ollut myös merkityksellistä. Itse seurasin tapahtumia kirjaten ylös huomioimiani asioita, mutta oma kokemus eri toiminnoista on osin vielä puutteellinen.

Pyytäessäni palautetta olisin voinut kehittää selkeän palautelomakkeen, jossa olisin voinut varmistua monipuolisesta palautteesta sekä paremmin reflektoida omaa onnistumistani. Toisaalta vapaa-muotoinen palaute on lähtöisin itse palautteen antajalta ja näin valmiille lomakkeelle kirjoitettu palaute saattaisi olla johdattelua ja jopa vääristää ajatuksia tapahtuneesta.

Omaa työtäni kriittisesti arvioiden selkeänä miinuksena osoittautui oman kokemattomuuteni puute harjoituksen johtajana. Kokemuksen kautta olisi mahdollista paremmin hyödyntää sidosryhmiä sekä ottaa yhteyttä suoraan henkilöihin poliisilaitoksella, joiden vastuulla eri toiminnot ovat. Olin kuitenkin mielestäni ymmärtänyt hyvin prosessin harjoituksen suunnittelusta lähtien.

Oma harjoitussuunnitelma on myös tehty omilla tiedoillani ja huomioiden mielestäni merkittävät seikat. Suunnitelman laatimiseen ei itselläni ollut mitään selkeää ohjetta ja näin ollen riskit epäonnistumiseen oli olemassa tämän takia. Suunnitelman ulkoasu ei myöskään ole niinkään kiinnostava ja on kokonaisuudessaan mustavalkoinen. Viranomaisten käyttöön suunniteltu tuotos ei tosin olekaan käytännön tasolla arvioitava vaan sisällön selkeys ja ohjeistus, jolla osallistujat pääsevät paikan päälle toimimaan oikealla kalustolla ja miehityksellä.

Harjoituksen olosuhteet olivat erittäin hyvät ja näin ollen toimintakin tapahtui osittain laboratoriomaisessa tilassa ulkona. Venekaluston ja miehistön toimintakykyä olisi voinut mitata paremmin sateisella ja tuulisella säällä. Tosin harjoitusta ei pääsääntöisesti voi suunnitella toteutettavaksi sääennusteiden valossa, mutta esimerkiksi pimeyden huomioiminen olisi voinut tulla kyseeseen tuomaan haastetta etsinnälle. Näin harjoituksen ajankohta olisi pitänyt siirtää pidemmälle syksyyn.

Harjoituksen suunnitelman teko oli haastavaa ensikertalaiselle. Olen nähnyt erilaisia suunnitelmia oman vapaaehtoistyön kautta ja pohjarakenne muodostuikin tämän kautta. Suunnitelmassa on huomioitava ensimmäisenä harjoituksen tarkoitus ja tavoitteet. Ilman tavoitteita harjoitus olisi järjestäjälle pelkästään sivusta seuraamista eikä harjoittelun motiivi eli oppiminen olisi niinkään merkittävää. Suunnitelmaa olisi voinut täydentää soveltuvien osien lisää, mutta tuntien osallistujat ja harjoituksen kokonaisuuden, en kokenut tarvetta lisätä jo itsestään selviä fraaseja. Suunnitelman on oltava osallistujille kuitenkin selkeä ja ymmärrettävä. Lähtökohtaisesti ajattelen, että osallistujan pitää saada suunnitelmasta vastaukset itselleen kysymyksiin: mitä, milloin, miksi ja miten.

Omaa työskentelyä arvioidessani, näen onnistuneeni hyvin kokonaisuudessa. Harjoituksen suunnittelua olisi voinut aloittaa jo aiemmin, koska resurssien varmistaminen olisi aina hyvä tehdä kuukausia ennen harjoitusta. Keväällä en tuntenut vielä niin hyvin poliisilaitoksen henkilöstöä Lahdessa, mikä hidasti hieman oikeiden vastuuhenkilöiden löytämistä ja sähköpostikeskustelut olisivat olleet selkeämpiä ja johdonmukaisempia. Koen kuitenkin onnistuneeni hyvin yhteydenpidossa, koska osallistujat olivat tyytyväisiä harjoitukseen ja sen järjestelyihin. Kirjalliseen tuotokseen opinnäyttyössäni teorian osuus jäi omiin odotuksiini nähden vajaaksi, koska käytännön toiminta on itselleni tuttua ja opittu harjoittelemalla. Vesiliikenneonnettomuuksiin liittyen materiaalia on vaikea löytää ja viranomaisillakaan ei kirjallisia ohjeita juurikaan ole. Tässäkin asiassa varmasti eri toimijoilla olisi parannettavaa.

Palautetta olisin toivonut vielä kirjallisessa muodossa enemmän, mutta olin erittäin tyytyväinen juuri poliisilta saamaani palautteeseen. Työharjoittelupaikallani moni konstaapeli onkin kysellyt jälkikäteen harjoituksesta ja sen toteutuksesta. Uskon, että jatkossakin kiinnostusta harjoitukseen osallistumiseen tulee olemaan niin liikenne- kuin valvonta- ja hälytyssektorin puolella. Näen oman opinnäytetyön tärkeänä eri tahoille, kuten etsintää suorittaville vapaaehtoisille ja poliisille. Kannustan myös poliisiammattikorkeakoulun opiskelijoita näkemään toiminnallisen opinnäytetyön eri muodot ja toteuttamaan rohkeasti erilaisia harjoituksia tai tilaisuuksia, joilla on mahdollisuutta parantaa viranomaisyhteistyötä eri puolella Suomea. Oma harjoitukseni palveli vain tiettyä aluetta ja sen toimijoita, joten näen mahdollisuutena jalostaa eri alueilla samankaltaista harjoitusta erilaisilla tavoitteilla ja näkökulmilla.

Omalla opinnäytetyölläni on ollut jo syyskuun 2021 alussa vaikutusta Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen sopimuspalokuntiin ja hankintoihin. Kolme pohjoisen alueen sopimuspalokuntaa ovat päättäneet hankkia osittain valtion avustuksilla RPAS-laitteet ja koulutuksen viimeistään vuoden 2022 alussa, koska harjoitus herätti suuresti mielenkiintoa ja keskustelua RPAS-toiminnasta ja sen mahdollisuuksista erilaisilla tehtävillä. Olen tyytyväinen, että harjoitukseni kautta saatu kokemus ja alueen toimijoiden ymmärrys yhteistyön merkityksestä on kasvanut.

Tulevaisuutta silmällä pitäen näkisin tärkeänä asettaa poliisilaitoksille sekä pelastuslaitoksille erikseen nimetyt yhdyshenkilöt. Yhdyshenkilöiden tarkoitus olisi vuosittain järjestää yhteistoimintaa harjoitusten tai teoriaopetuksen muodossa palvelemaan yhteistyötä viranomaisten kesken. Alati muuttuva toimintaympäristö ja viranomaisten sisäiset toimintamallien tai kaluston muutokset olisivat hyvä tiedottamisen muodossa valjastaa yhteyshenkilöille, jotka työskentelevät operatiivisella puolella tuntien oman alueen.

Lopuksi totean harjoituksen suunnittelun, toteutuksen ja raportoinnin olleen kohtuullisen työllistävää viimeisen vuoden ajan. Pelastuslaitokselta sekä poliisilta ei ollut saatavilla teoriapohjaa tai kokeuksia vastaavasta harjoittelusta. Oman työn aikataulutus olisi voinut olla suunnitelmallisempaa ja selkeämpää. Koen tämän prosessin olleen silti erittäin opettavainen ja kiinnostava palvelemaan omaa työelämääni.

LÄHTEET

Helveranta, K., Laatikainen, T. & Törrönen, R. 2009. Simulaatio-oppimisen perusteet Pelastusopistolla. Kehittämishanke [verkkajulkaisu]. Tampere: Tampereen ammattikorkeakoulu.

Kalalahti, Joanna. 2016. Simulaatioiden opetuskäyttö SM:n hallinnonalan koulutusorganisaatioiden perustutkintokoulutuksessa. Poliisiammattikorkeakoulu. [verkkajulkaisu].

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-815-319-4>

Meripelastuseuran esittely ja toiminta, www.meripelastus.fi

Poliisin toiminnan esittely, www.poliisi.fi

Sami Salomaa, Heinolan Järvipelastusseuran päällikkö, puhelinkeskustelut huhtikuu-toukokuu 2021

Salakari, Hannu. 2005. Simulaattoriopetuksen pedagogisen mallin kehittäminen. [verkkomateriaali]

<http://urn.fi/urn:nbn:fi:uta-1-14396>

Traficom, vesiliikenneonnettomuustilasto, 2020.

www.traficom.fi/sites/default/files/media/file/VESILONN-2020-vuosi.pdf

Traficom, Ilmatilanhallinnan seminaari 17.9.2019 Ylikonstaapeli Timo Niemelän esitys. www.traficom.fi/sites/default/files/media/file/6.%20Poliisin%20esitys%2017.9.2019.pdf

Vilkkä, Hanna & Airaksinen, Tiina 2004: Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä, Gummerus Kirjapaino Oy

Harjoitussuunnitelma

Vesiliikenneonnettomuus, Heinola

2.8.2021

Päivämäärä	Laatijan nimi	Titteli
14.6.2021	Matti Hammar	Nuorempi konstaapeli, Hämeen Poliisilaitos

SISÄLLYS

1 Harjoituksen yleistiedot.....	24
2 Harjoituksen tavoitteet	25
3 Harjoitukseen osallistuvat organisaatiot.....	26
4 Harjoituksen toteutustapa	26
5 Harjoituksen aikataulu	27
6 Harjoituksen järjestelyt.....	28
7 Viestiliikenne.....	29
8 Harjoituksesta tiedottaminen.....	29
9 Palaute	29

1 HARJOITUKSEN YLEISTIEDOT

Harjoituksen aihe:

Moniviranomaisyhteistyönä vesiliikenneonnettomuudessa pelastustoimet, henkilön etsintä, evakuointi sekä viestiliikenne.

Harjoituksen ajankohta:

2.8.2021

Toiminnanharjoittajat:

Heinolan järvipelastajat, Hämeen poliisilaitos ja Päijät-Hämeen Pelastuslaitos.

Kunta:

Heinola

Harjoituksen johtaja:

Matti Hammar puh. 0405009796

Harjoituksen valmistelutyöryhmä:

Matti Hammar ja Sami Salomaa

2 HARJOITUKSEN TAVOITTEET

Harjoituksen yleistavoitteet

- Viranomaisyhteistyön kehittäminen kaikin osin.
- Viestiliikenne.
- Henkilön etsintä (johtovastuu).
- Alueelliset vesiliikenteen riskikohdat (Kimolan Kanavan seutu).
- Valvonnan kehittäminen.
- Alueen toimijoiden tunteminen pelastustehtävillä.

3 HARJOITUKSEEN OSALLISTUVAT ORGANISAATIOT

Organisaatio	Osallistujat (yksiköt)	Harjoitukseen osallistuminen (tehtävät)
Heinolan Järvipelastajat	Vene VPH1181+henkilöstö	Vesipelastus, ensivaste ja avustus etsinnässä.
Poliisi	LPS, RPAS(VHS)	Henkilön etsintä.
Pelastuslaitos	RPH40, RPH411, RPH407. Muut vapaaehtoiset	Pelastustoiminnan johto, vesipelastus.

4 HARJOITUKSEN TOTEUTUSTAPA

Harjoituksen lähtötiedot:

Heinolassa Konniveden alueella moottorivene matkustajineen on ajautunut vesireitiltä kivikkoon. Veneestä on mahdollisesti henkilöitä pelastautunut maihin ja osa saattaa olla veden varassa. Häätäilmoituksen tehnyt henkilö on yksi veneen matkustajista.

Harjoituksen kuvaus:

Harjoitus käynnistyy harjoituksen johtajan antamalla hälytysilmoituksella, jonka mukaisesti hälytetyt yksiköt ilmoittautuvat pelastustoiminnan johtajalle, joka käskää siirtymään sovittuun puheryhmään. Kohteessa ensimmäinen yksikkö tekee tiedustelun pohjalta ensiarvion tapahtuneesta. Ensiarvion perusteella poliisille muodostuu poliisijohtoinen etsintätehtävä. Matkustajien evakuointi tapahtuu

kohteessa olevien yksiköiden toimesta samanaikaisesti pelastustoiminnan johtajan alaisuudessa. Toiminta kohteessa jatkuu, kunnes veneen matkustajat ovat kuljetettu ennalta sovittuun evakuointipaikkaan. Evakuointipaikka on sijainniltaan tehokkain ensihoidon ja evakuoinnin osalta. Harjoituksen johtaja ilmoittaa, kun harjoitus on päättynyt. Harjoituksen päätyttyä evakuointipaikalla palautekeskustelu osallistujille.

Muuta:

-Harjoitus toteutetaan Heinolassa Konniveden alueella huomioiden käytettävissä olevat resurssit ja olosuhteet. (Hälytysvalmius).

-Stora Enso Fluting-tehtaan portilta pääsy alueelle ja evakuointipaikalle. Tehtaan turvallisuuspäällikkö välittänyt tiedon tehtaan vuoromestareille.

-Harjoitukseen hälytetyt yksiköt siirtyvät kohteeseen normaaliajona huomioiden muut tie- ja vesiliikenteen käyttäjät.

5 HARJOITUKSEN AIKATAULU

Aikataulu on suuntaa antava. Muutokset mahdollisia.

Pvm	2.8.2021	
klo	Tapahtuma	Paikka
17.30	Johtoryhmä kokoontuu Stora Enso Flutingtehdasalueen perälle. Tehdasalueelle pääsy sovittu ilmoittautumalla pääportille.	Tampellantie, Heinola
18.00	Hälytysilmoitus	Yksiköt radiokuuntelulla
n.18.15	Ensimmäinen yksikkö kohteessa	Rautsaaren ympäristö
18.30	Poliisin yksikkö kohteessa	Tampellantie, Stora Enso
19.30	Harjoitus päättyy	Tampellantie, Stora Enso
20.00	Palautekeskustelu.	Tampellantie/Virkavenelaituri.

6 HARJOITUKSEN JÄRJESTELYT

Harjoituksen maalitoiminta:

Harjoituksen johtaja järjestää paikalle tarvittavan määrän maalihenkilöitä sekä siviiliveneet. Ohjeistus ennen harjoitusta.

Potilastoiminta:

Potilaiden evakuointi sekä ensiapu kohteessa tarpeen mukaan. Harjoituksesta tieto välitetty ensihoidon tilannekeskukseen. Pääpaino harjoituksessa henkilön etsinnällä ja evakuoinnilla sovittuun evakuointipaikkaan.

Liikennejärjestelyt:

Evakuointipaikka Stora Enso Fluting-tehtaan alueella porttien sisällä Rautsaaren puoleisella rannalla. Tehtaan turvallisuuspäällikkö välittää tiedon harjoituksesta tehtaan vuoromestareille. Osalla pelastuslaitoksen ajoneuvoista rekisterikilven tunnistuksella suora pääsy tehdasalueelle.

Turvallisuus:

Jokainen osallistuja vastaa omalta osaltaan työturvallisuudestaan. Jos harjoituksen aikana tapahtuu turvallisuutta vaarantavia tekijöitä, ”POIKKI”-komennolla puheryhmään ilmoittamalla kaikki toiminta lakkaa. Kiireellisessä tilanteessa soitto 112. Huomioidaan tehdasalueella liikkuminen. Alueella reservissä pelastustoimen sammutusyksikkö.

Päivittäistoiminta:

Yksiköt ovat hälytettävissä harjoituksen aikana. Radioiden skannaus huomioitava.

Tarkkailutoiminta:

Harjoituksen tarkkailuun ja observointiin kokoontuu evakointipaikalla harjoituksen johtajan kutsusta johtoryhmä. Johtoryhmä ei osallistu harjoituksen operatiiviseen toimintaan. Johtoryhmään ovat tervetulleita osallistuvien organisaatioiden edustajat ja muut vapaaehtoiset.

7 VIESTILIIKENNE

Pelastustoiminnan johtajan ohjeiden mukaisesti. Poliisin osalta ilmoittautuminen pelastukselle sovitun ohjeistuksen mukaisesti. Yhteinen puheryhmä tehtävän aikana.

(Harjoitukseen pyritään järjestämään ylimääräisiä harjoitusvirvepuhelimia.)

8 HARJOITUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Sisäinen tiedottaminen:

Sähköpostin ja muiden kanavien kautta Heinolan Järvipelastajille, Hämeen Poliisilaitokselle ja Päijät-Hämeen Pelastuslaitokselle. Ensihoidolle tieto välitetään tilannekeskuksen kautta.

Ulkoinen tiedottaminen:

Harjoitukseen osallistuvilla mahdollisuus tiedottaa omatoimisesti valitsemillaan sosiaalisen median kanavilla. Harjoituksen johtaja tiedottaa tarvittaessa ulkopuolisille toimijoille harjoituksesta.

9 PALAUTE

Palautetilaisuus:

Välittömästi harjoituksen päätyttyä evakuointipaikalla.

Palautteen kerääminen:

Palautetta voi antaa paikan päällä sekä sähköpostilla matti.hammar@poliisi.fi